

Янчевська Вікторія

Освітній ступінь «бакалавр» 2 року навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**,
д-р екон. наук, доцент, кафедри обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ГРУПУВАННЯ СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Групування взагалі, як основний елемент статистичного зведення, є розподіл сукупності масових явищ і процесів суспільного життя на типи і групи за найбільш характерними показниками. Якщо ознаками виступають кількісні показники, то такий вид робіт (на відміну від класифікацій) називають у вузькому розумінні безпосередньо *статистичним групуванням*.

Метою статистичного групування є поділ сукупностей на однорідні типові групи за існуючими для них кількісними ознаками з метою всебічної характеристики їхнього стану, розвитку і взаємодії.

За допомогою групувань вирішують три важливі взаємопов'язані завдання:

- виділення різних соціально-економічних типів явищ (процесів) та всебічна їх характеристика;
- дослідження структури масової сукупності;

- вивчення взаємодії між окремими ознаками сукупності.

Залежно від мети та завдань дослідження групування поділяють на такі їх види:

- типологічні;
- структурні;
- аналітичні.

Групування, що приводять до виділення у складі масових явищ їх соціально-економічних типів (тобто однорідних частин за якістю та умовам розвитку, в яких діють одні і теж закономірності факторів) називають *типологічними*. Прикладом цього виду групувань є групування населення за віковим складом, групування підприємств за формою власності тощо.

Побудова цих групувань на тривалий час дозволяє простежити процес розвитку суспільства, форм власності.

Структурні групування характеризують склад однорідної сукупності за будь-якою ознакою. З допомогою таких групувань аналізують структуру сукупності і структурні зрушення в розвитку соціально-економічних явищ і процесів. До них належать групування населення за статтю, віком, а на виробництві — групування робітників за виробничим стажем, рівнем кваліфікації тощо.

Групування, які спрямовані на виявлення зв'язку між окремими ознаками вивчаемого явища, називаються *аналітичними*. Прикладом таких групувань можуть бути групування, в яких вивчаються взаємозв'язки між собівартістю, продуктивністю праці та її факторами.

За кількістю групувальних ознак, покладених в основу групування, розрізняють прості та комбінаційні групування.

Простим називають групування, яке проводиться за однією ознакою.

У разі поєднання двох і більше ознак групування є *комбінаційним*. У комбінаційних групуваннях групи з однією ознакою поділяються на підгрупи з іншою ознакою (наприклад, групування підприємств за формою власності,

розміром прибутку, рівню рентабельності або за іншими ознаками - продуктивністю праці, фондівіддачею та ін.).

При використанні методу групування вирішують такі питання:

- вибір групувальної ознаки;
- визначення кількості груп та величини інтервалу;
- встановлення переліку показників, якими повинні характеризуватись виділені групи стосовно конкретного групування;
- складання макетів таблиць, де будуть представлені результати групування;
- обчислення абсолютних, відносних і середніх показників;
- табличне і графічне оформлення результатів групування.

Принципове значення при побудові групувань має вибір групувальної *ознаки*, на основі якої виділяють різні типи, групи і підгрупи. За групувальні приймають найістотніші ознаки. Групувальною ознакою може бути атрибутивна (якісна) або кількісна ознака.

Якщо групування здійснюється за атрибутивною ознакою, то виділяють стільки груп, скільки є найменувань ознаки.

При складанні групувань на основі кількісних ознак (дискретних або неперервних) визначають кількість груп та інтервали групування.

Інтервали, тобто проміжок між крайніми значеннями ознаки в групі одиниць, бувають рівні, нерівні, відкриті та закриті. Вибір виду інтервалу залежить від характеру розподілу одиниць досліджуваної сукупності.

Рівні інтервали використовують у випадках, коли значення варіюючої ознаки «х» змінюються плавно, поступово, рівномірно.

Нерівні інтервали використовуються у разі, коли діапазон значень ознаки надто широкий і розподіл сукупності за цією ознакою нерівномірний.

Список використаних джерел

1. Статистика: Підручник. / 2-ге вид. переробл. і доповн. за наук, ред. д.е.н. С.С. Герасименка К.: КНЕУ, 2000.

2. Теорія статистики: Навчальний посібник / Вашків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. К.: Либідь, 2001.
3. Статистика. Підручник. / За ред. А.В. Головача. К.: Вища школа, 1993.
4. Кулинич О.І. Теорія статистики. Київ: Вища школа, 1992.

СЕКЦІЯ 4

ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПІДПРИЄМСТВ

Кукльовська Оксана

студентка спеціальності «Облік і оподаткування»
освітній ступінь «магістр»

Науковий керівник: **Савіцька С.І.**

канд. екон. наук, асистент кафедри обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩАННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ

Система бухгалтерського обліку є чи не єдиним джерелом інформації про фактичний стан розрахунків між підприємствами. А тому, вирішення проблем із значними сумами поточної заборгованості перед постачальниками і підрядниками лежить у площині обліково-аналітичних процедур.

Для раціонального та своєчасного контролю та управління поточною кредиторською заборгованістю за товари, роботи та послуги доцільно вести її